

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

- Journalnummer:** 24-0305
- Klageren:** XX
2700 Brønshøj
- Indklagede:** Movia
CVR-nummer: 29 89 65 69
- Klagen vedrører:** Kontrolafgift på 1.000 kr. grundet manglende zone på billetten
- Parternes krav:** Klageren ønsker, at ankenævnet annullerer kontrolafgiften, og gør gældende, at han købte billetten i en DSB-automat, hvor han ikke fik mulighed for at vælge sin destination, Rævehøjparken, og derfor valgte Lyngby, hvilket åbenbart gav ham en zone for lidt
- Indklagede fastholder kontrolafgiften
- Ankenævnets sammensætning:** Nævnensformand, dommer Lone Bach Nielsen
Vibeke Myrtue Jensen
Rolf Høymann Olsen
Helle Berg Johansen
Dorte Lundqvist Bang

Ankenævnet for Bus, Tog og Metro har på sit møde den 20. februar 2025 truffet følgende

AFGØRELSE:

Movia skal frafalde kontrolafgiften på 1.000 kr. og som tilsluttet trafikkselskab betale 10.000 kr. i sagsomkostninger til ankenævnet, jf. vedtægterne § 25, stk. 2.

Da klageren har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret, jf. ankenævnets vedtægter § 24, stk. 2.

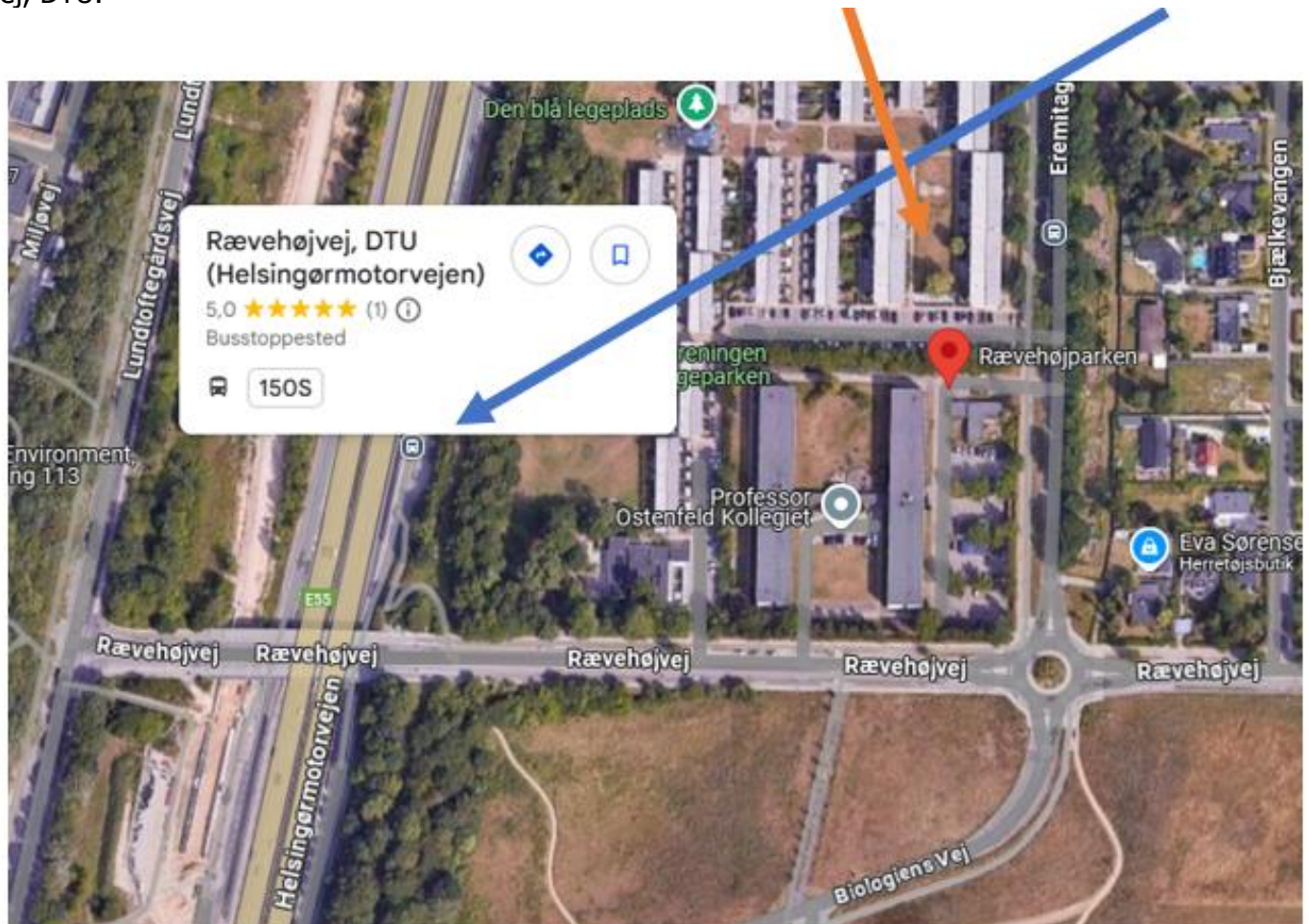
-oOo-

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt. Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg fx på www.domstol.dk, www.advokatnoeglen.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

SAGENS OMSTÆNDIGHEDER:

Klageren skulle den 5. april 2024 rejse med toget fra Peter Bangsvej st. til Rævehøjparken, der ligger i postnummer 2800 Lyngby.

Det fremgår af satellitfoto, at stoppestedet nærmest Rævehøjparken er med bus 150S, Rævehøjvej, DTU:

DSB har oplyst, at når man køber en kontantbillet i DSB-billettautomater, skal der indgå en station i søgningen. Man kan ikke skrive en adresse.

Klageren tastede Peter Bangsvej st. som startdestination, men kunne ikke vælge Rævehøjparken som slutdestination, og han besluttede sig for at vælge "Lyngby st". Lyngby st. ligger i delezone 41/51.

Automaten udstedte derpå en billet til 3 zoner fra zone 02:

Efter togrejsen til Nørreport st. steg klageren om til buslinje 150S, der kører efter denne stoppestedsoversigt:

Kørselsretning:

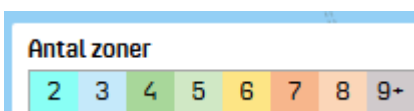
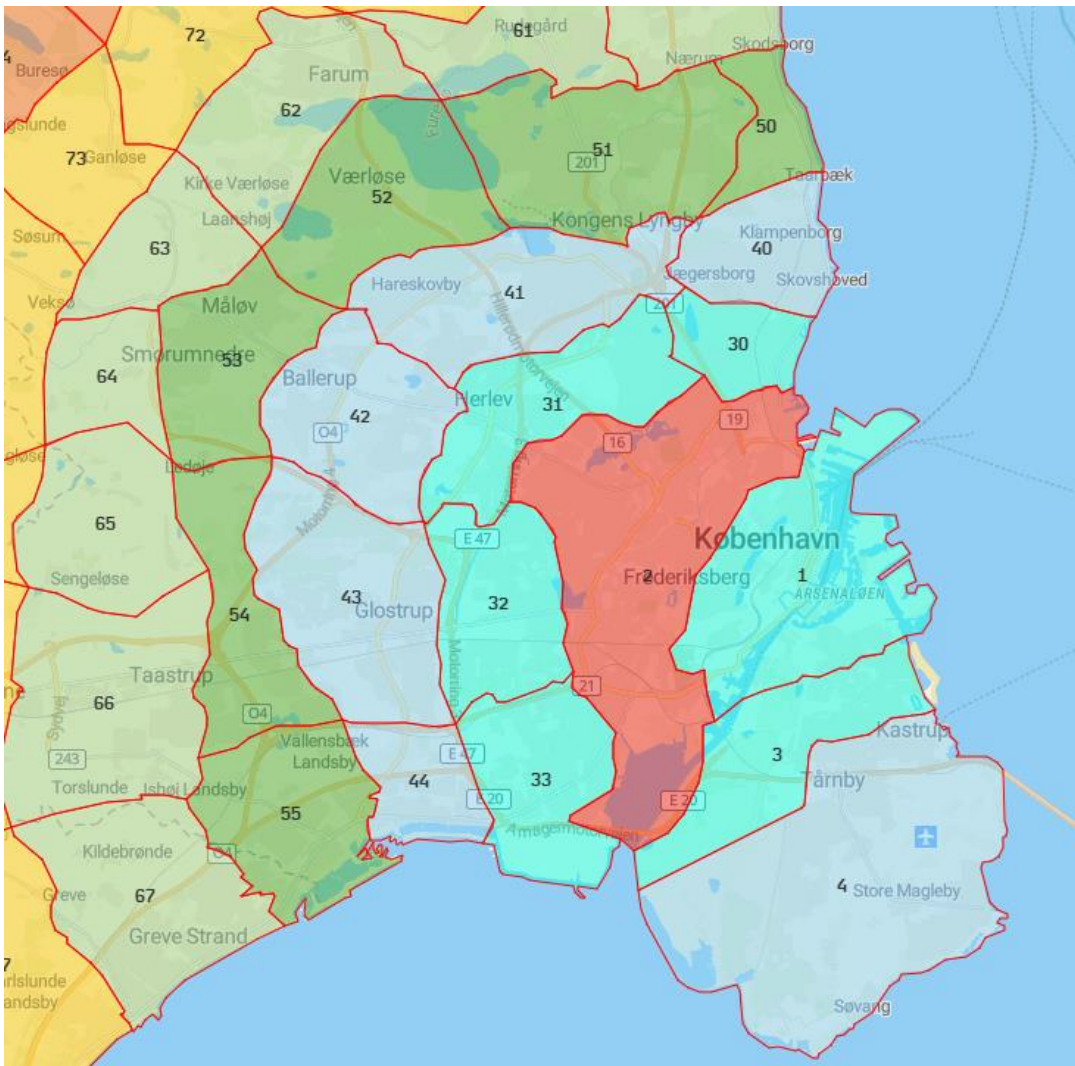
150S Nørreport St. - Kokkedal St.

Rute	Zone	Stoppesteder
Nørre Voldgade	1	Nørreport St.
Sølvgade		Sølvtorvet
Tagensvej		Rigshospitalet Syd
Nørre Allé		Nørre Campus
Lyngbyvej	2	Universitetsparken
		Vibenshus Runddel St.
		Haraldsgade
Helsingørmotorvejen	30	Hans Knudsens Plads
	41	Ryparken St.
	51	Tuborgvej
Hørsholm Kongevej	60	Kildegårds Plads
		Brogårdsvej
		Klampenborgvej
		Rævehøjvej, DTU
Dr Neergaards Vej		Lundtofteparken
Agern Allé		Nærum St.
Bøge Allé		Gl. Holte, Øverødvej
Frederiksbøravei		Gl. Holte, Øverødvej
		Ubberødvej
		Hørsholm Kongevej
		Forskerparken
		Søhuset, Forskerparken
		Mariehøi Allé

Med en billet til 3 zoner fra zone 02 kunne klageren ifølge ringzonesystemet rejse til og med den lyseblå ringzone, som kun omfatter zone 41, men ikke zone 51 (grøn), hvor stoppestedet Rævehøjvej ligger.

Zonekort i ringzonesystemet med udgangspunkt i zone 02 (rød farve) fra www.dinoffentligetransport.dk. Rejsens pris afhænger af farverne på ringzonerne:

Lyngby st. ligger i delezone 51/41.

Mens bussen fortsat var i zone 41, steg der kontrollører om bord ved stoppestedet Brogårdsvej, som bussen forlod kl. 15:42:45 ifølge GPS:

#	Stoppested	Stopindikator	Pl. ank.	Pl. afg.	Obs. ank.	Obs. afg.
8	Hans Knudsens Plads (1369)	● ●	15:32	15:32	15:31:08	15:31:08
9	Ryparken St. (6660)	● ●	15:33	15:33	15:33:39	15:33:42
10	Tuborgvej (6475)	● ●	15:35	15:35	15:37:00	15:37:00
11	Kildegårds Plads (6477)	● ●	15:37	15:37	15:38:31	15:38:45
12	Brogårdsvej (6481)	● ●	15:40	15:40	15:42:23	15:42:45
13	Klampenborgvej (10121)	● ●	15:44	15:44	15:44:57	15:45:11
14	Rævehøjvej, DTU (6026)	● ●	15:46	15:46	15:47:16	15:47:36

Efter kontrol af klagerens billet, der kun var gyldig i zone 41, men ikke i zone 51, påbegyndte kontrolløren at udstede en kontrolafgift kl. 15:43:25. Kontrolafgiften tog 2 minutter at udstede, hvilket blev logget kl. 15:45:25.

Elektroniske kontrolafgift

Zone	041
Linje	150S
Bus nummer (Gåseddel)	7928
Køretøjs nummer	
Endelig destination	
Stop ID	6481
Stop	Brogårdsvej
Påstigning	05-04-2024 15:42:32
Udstedt dato/tid	05-04-2024 15:45:25
Stået af	05-04-2024 15:56:36
Passager tal	20
Kontrol spørgsmål stillet	Ja
Kunden har forespurgt chauffør	Nej
Jeg har forespurgt chauffør	Nej
Kort inddraget	Nej
Sprog	Dansk
Årsag	Billet mgl. zoner
Bemærkning	[REDACTED] Kunden var ikke klar over manglende zone, da han havde trykket billet til Lyngby på automaten Mangler zone 51
Tidsforbrug	2m 0s

Klageren anmodede efterfølgende Movia om at annullere kontrolafgiften, da han i god tro havde købt en billet på stationen, og kontrolløren havde lovet at notere, at der ikke var tale om snyd.

Movia fastholdt kontrolafgiften, og skrev:

”Vi kan desværre ikke annullere din kontrolafgift

Vi kan godt forstå, at det er ærgerligt at få en kontrolafgift. Movias billetsystem er baseret på selvbetjening, og det er derfor dit eget ansvar at have en gyldig billet til hele rejsen. Når der udstedes en kontrolafgift, er det, fordi der ikke er fremvist gyldig billet ved billetkontrollen.

Da du mødte vores billetkontrollør i zone 51, rejste du på en billet til 3 zoner fra zone 2. Da der er 4 zoner mellem zone 2 og zone 51, var der desværre ikke zoner nok på din billet.

Du har den pågældende dag ved billetkontrollen i bussen ikke fremvist en gyldig billet. Det er derfor korrekt, at der er udstedt en kontrolafgift.

Per kulance har vi slettet to rykkergebyrer på hver 100 kr., da du oplyser, at du ikke har haft adgang til din digitale post.”

Klageren skrev igen, at han var rejst fra Peter Bangsvej st. og Movia præciserede om zonerne:

”Det er muligt at rejse fra Peter Bangs Vej til Lyngby St. på en 3-zoners billet, da Lyngby St. ligger på skellet mellem zone 41 og 51. Men du har desværre rejst videre fra zone 41 og ind i zone 51.

Det er dit eget ansvar, at du har en gyldig billet til hele rejsen.

Når der bliver udstedt en kontrolafgift, har vi ingen grund til at tro, at der er tale om andet end en beklagelig fejltagelse. Omvendt har Movia ingen mulighed for at vurdere, hvorvidt den manglende rejsehjemmel skyldes netop en fejltagelse, forsøg på bevidst snyd, forglemmelser eller andet. Derfor forholder vi os ikke til det. En kontrolafgift er betinget af, om man kan fremvise gyldig billet i kontrolsituationen.”

Derefter indbragte klageren sagen for ankenævnet.

Sekretariatets undersøgelser:

DSB har på forespørgsel oplyst, at når man køber en kontantbillet i DSB-billetautomater, skal der indgå en station i søgningen. Man kan ikke skrive en adresse.

Stoppestedsoversigt for buslinje 150S, når den kører i modsat retning. Her ses det, at stoppestedet Brogårdsvej og Klampenborgvej begge har andre zonenumber.

150S Kokkedal St. - Nørreport St.

Rute	Zone	Stoppesteder	
Kokkedal St. Ådalsvej Egedalsvej Usserød Kongevej	70	Kokkedal St. Kokkedal Industripark Egedal Kirke Fredensborg Rådhus Breette Skov Bloustrødvej Bolbrovej Kongevejs Centret Hørsholm Midtpunkt Hovedgaden Frederiksborgvej, Forskerparken Søhuset Forskerparken Dr. Neergaards Vej Ubberødvej	
Rungstedvej Bøge Allé			
Agern Allé Hørsholm Kongevej			
Helsingørmotorvejen		60	Gl. Holte, Øverødvej
		51	Nærum St. Lundtofteparken Rævehøjvej, DTU
		41	Klampenborgvej
Lyngbyvej		30	Brogårdsvej Kildegårds Plads Tuborgvej Ryparken St. Hans Knudsens Plads Haraldsgade Vibenshus Runddel St. Universitetsparken
Nørre Allé		2	Nørre Campus Rigshospitalet Syd Sølvtorvet Nørreport St.
Tagensvej Fredensgade Sølvgade Nørre Voldgade		1	

Definitionen på et såkaldt "grænsestoppested" fremgår af Vejledningsdokumentet til DOT, der er et supplement til fortolkning af rejsereglerne:

Zonegrænser

Skiftet til en ny zone sker oftest ved et stoppested ("grænsestoppested"). Så kan du køre til det stoppested, hvor der første gang står et nyt zonenummer på stoppestandsstanderen. Zonennummeret viser den zone, der køres ind i. Du kan altså stå af ved et "grænsestoppested" uden at have gyldig billet eller kort til zonen. Ved "grænsestoppesteder" vil der normalt være forskelligt zonenummer for de to stoppesteder på hver sin side af vejen."

ANKENÆVNETS BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN:

Det fremgår af bussens GPS, at den forlod Brogårdsvej i zone 41 kl. 15:42:45 og først ankom til Klampenborgvej i zone 51 kl. 15:44:57.

Det kan udledes af den elektroniske kontrolafgift, at kontrolløren inden kl. 15:43:25 må have bedt om at se klagerens billet, fordi kontrolløren begyndte at udstede kontrolafgiften på dette tidspunkt.

Som følge af det anførte er det ankenævnets opfattelse, at det ikke med sikkerhed kan fastslås, at klageren på kontroltidspunktet var kørt ind i zone 51 uden for sin 3-zoners billets gyldighedsområde, fordi bussen endnu ikke var ankommet til stoppestedet, Klampenborgvej, i zone 51.

Ifølge oplysningerne fra DOT om "grænsestoppesteder", er de defineret ved, at de har forskelligt zonenummer afhængigt af på hvilken side af vejen, stoppestedet ligger.

Det fremgår af stoppestedsoversigterne for buslinje 150S, at stoppestedet, Klampenborgvej, ligger i zone 41, når bussen ankommer fra Kokkedal, og ligger i zone 51, når bussen ankommer fra Nørreport st.

Ankenævnet lægger derfor til grund, at stoppestedet, Klampenborgvej, er et såkaldt "grænsestoppested".

Videre fremgår det af DOT, at passageren kan stå af ved et "grænsestoppested", selv om det ikke er omfattet af pågældendes billet.

På baggrund af det ovennævnte finder ankenævnet, at Movia ikke var berettiget til at udstede en kontrolafgift allerede inden, bussen var ankommet til stoppestedet, Klampenborgvej, når der var tale om et grænsestoppested, som klageren kunne stige af ved.

Movia skal som tilsluttet selskab betalt 10.000 kr. i sagsomkostninger til ankenævnet, jf. vedtægterne § 25, stk. 2.

RETSGRUNDLAG:

Ifølge lov om trafikselskaber § 29 kan selskabet udstede kontrolafgift og pålægge ekspeditionsgebyr til en passager, der ikke på forlangende foreviser gyldig rejsehjemmel.

I de Fælles landsdækkende rejseregler (forretningsbetingelser), som trafikvirksomhederne har vedtaget, præciseres hjemmelen til udstedelse af en kontrolafgift.

Det anføres således bl.a., at passagerer, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på Rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift på 1.000 kr. for voksne.

Fra Vejledningsdokumentet om zonegrænser:

Stationer på en zonegrænse har to zonenumre.

Hvis zoneskiftet sker ved en station, kan du køre til den station, hvor zonen skifter. Du kan altså stå af ved en "grænsestation" uden at have gyldig billet eller kort til den zone, toget fortsætter ind i.

Hvis zonen skifter mellem to stationer, skal du have gyldig billet eller kort til begge zoner. Du skal altid have gyldig billet til de zoner, du kører i.

PARTERNES ARGUMENTER OVER FOR ANKENÆVNET:

Klageren anfører følgende:

"Jeg skulle til rævehøjparken. Denne adresse kom ikke op på billet automaten. Og derfor valgte jeg Lyngby. Jeg stod på bussen (sammen med to kontrollører) og viste min billet som blev godkendt af chaufføren. Hvis der havde manglet en zone burde han have sagt det.

Måske er jeg ikke intelligent nok til at forstå jeres billet system men jeg har handlet i god tro og mener at chaufføren er ansvarlig."

Indklagede anfører følgende:

"Movia fastholder, at kontrolafgiften er korrekt udstedt på baggrund af klager Sebastians manglende fremvisning af gyldig billet i kontrolsituationen.

Klagers sag omhandler, at han rejste på en billet i zone 51 med kun tre zoner fra startzone 2. Da han mødte kontrolløren i zone 51, rakte hans billet derfor ikke, da det kræver fire zoner at rejse fra zone 2 til zone 51.

Hvis du har for få zoner på din billet, vil du køre i zoner, du ikke har betalt for. Har man som Sebastian købt sin mobilbillet med kun tre zoner fra startzone 2, har man derfor ikke betalt for at køre i zone 51.

Rejsesystemet er baseret på selvbetjening, og det er derfor kunden selv der skal sikre sig at bære gyldig rejsehjemmel. Jf. § 2.4 skal kunden selv sikre sig, at det udleverede svarer til det ønskede. Dette betyder, at kunden i tilfælde af køb af enkeltbilletter selv skal sikre sig, at startzonen samt antallet af zoner stemmer overens med det, man ønsker sig.

2.4. Brug af rejsehjemmel

Den offentlige transport er et åbent system med udbredt selvbetjening, og det er derfor altid kundens ansvar at have gyldig rejsehjemmel ved indstigning, herunder sikre sig at kundens Rejekort er korrekt checket ind. Kunden skal ved modtagelse af rejsehjemmel sikre sig, at det udleverede svarer til det ønskede.

Kunden kan forlænge rejsen ved et tilkøb af flere zoner/ny billet til den ordinære rejsehjemmel. Tilkøbet skal foretages, mens den ordinære rejsehjemmel fortsat er gyldig. Regler for køb og brug af tilkøbsbillet/ny billet følger de almindelige regler for køb af rejsehjemmel.

2.4.2. Særligt for mobilprodukter (der leveres via SMS eller app)

Det er kundens ansvar, at rejsehjemlen er endeligt modtaget på den mobile enhed før påstigning. Det er ikke tilstrækkeligt, at bestillingen er påbegyndt.

2.3. Køb af rejsehjemmel

Ved rejser med tog, bus og metro skal kunden være i besiddelse af gyldig rejsehjemmel.

2.6. Kontrol af rejsehjemmel

Kan gyldig rejsehjemmel ikke fremvises på forlangende i kontrolsituationen, er det ikke muligt at få nedskrevet eller annulleret en kontrolafgift ved efterfølgende fremvisning af rejsehjemmel, jævnfør dog afsnit 2.7.5 om rejse uden pendlerkort.

2.7.1. Gyldighed af rejsehjemmel

Kunder, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på Rejekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift.

Kunder, der rejser alene på andres Rejekort Personligt eller med en anden kundetype, end kunden er berettiget til, rejser uden gyldig rejsehjemmel.

Kontrolafgiften

Kontrolløren registrerer sit påstigningstidspunkt ved Brogårdsvej i zone 41 i buslinje 150S kl. 15:42:32 den 05.04.2024. Kontrolløren møder klager, der allerede er på bussen. Da bussen forlader Brogårdsvej efter kontrollørens påstigning, forlader bussen også zone 41. Næste stop er Klampenborgvej i zone 51. Da klagers billet maksimalt rækker til zone 41, men han stadig er på bussen, får han en kontrolafgift for manglende zone.

Denne afgift er færdigt udstedt kl. 15:45:25 og har taget 2 min. at udstede.

Årsag	Billet mgl. zoner
Stop	Brogårdsvej
Påstigning	05-04-2024 15:42:32
Udstedt dato/tid	05-04-2024 15:45:25
Stået af	05-04-2024 15:56:36
Tidsforbrug	2m 0s

Ifølge turplanen passer det med, at kontrolløren begyndte at udstede afgiften cirka kl. 15:43:25, som var efter bussen havde forladt zone 41.

#	Stoppested	Stopindikator	Pl. ank.	Pl. afg.	Obs. ank.	Obs. afg.
8	Hans Knudsens Plads (1369)	● ●	15:32	15:32	15:31:08	15:31:08
9	Ryparken St. (6660)	● ●	15:33	15:33	15:33:39	15:33:42
10	Tuborgvej (6475)	● ●	15:35	15:35	15:37:00	15:37:00
11	Kildegårds Plads (6477)	● ●	15:37	15:37	15:38:31	15:38:45
12	Brogårdsvej (6481)	● ●	15:40	15:40	15:42:23	15:42:45
13	Klampenborgvej (10121)	● ●	15:44	15:44	15:44:57	15:45:11
14	Rævehøjvej, DTU (6026)	● ●	15:46	15:46	15:47:16	15:47:36

På køreplanen for linje 150S kan vi se, at der fra zone 2 til Klampenborgvej i zone 51 er fire zoner.

150S Nørreport St. - Kokkedal St.

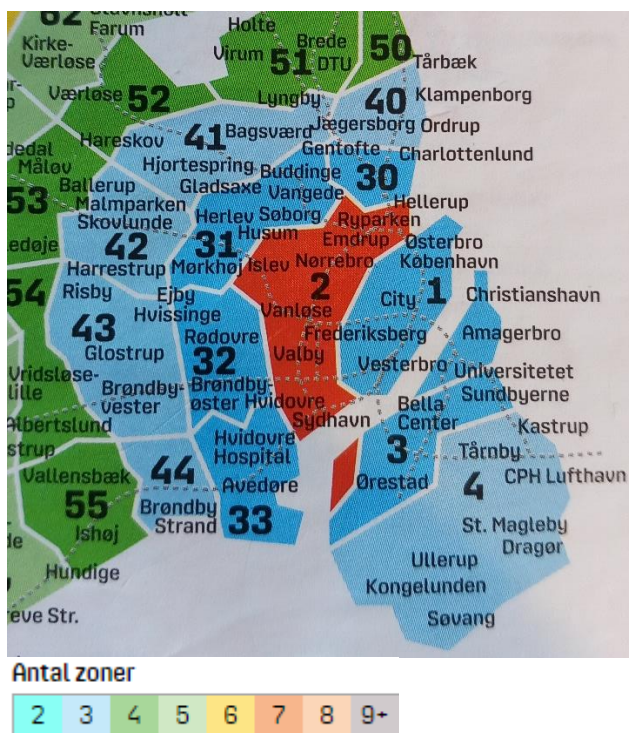
Rute	Zone	Stoppesteder
Nørre Voldgade Sølvgade Tagensvej Nørre Allé	1	Nørreport St. Sølvtorvet Rigshospitalet Syd Nørre Campus Universitetsparken Vibenshus Runddel St.
Lyngbyvej	2	Haraldsgade Hans Knudsens Plads Ryparken St.
	30	Tuborgvej Kildegårds Plads
	41	Brogårdsvej
Helsingermotorvejen	51	Klampenborgvej Rævehøjvej, DTU Lundtofteparken

På klagers fremviste billet står der, at den er købt fra Peter Bangs Vej i zone 2 og rækker tre zoner. Jf. køreplanen havde zone 41 dermed været sidste mulighed for klager at stige af, hvis han skulle have undgået en afgift.

Kommentarer og afgørelse

Billedet længere fremme viser, hvilke zoner man har adgang til på forskellige antal af zoner fra zone 2. På en to-zoners billet kan man rejse i selve zone 2 samt zonerne omkring markeret med mørkeblåt; det vil sige: zone 1, 3, 33, 32, 31 og 30. På en tre-zoners billet, som klager havde erhvervet sig, får man også adgang til det lyseblå område med zonerne 4, 44, 43, 42, 41 og 40.

For at få adgang til at rejse i det mørkegrønne område, hvori zone 51 indgår, kræver det en fire-zoners billet. Det er derfor bestemt ud fra ens startzone samt antallet af zoner, hvor langt man kan rejse på en vilkårlig billet.

Movia henviser til, at man som kunde selv skal sikre sig ved modtagelsen af sin rejsehjemmel, at denne svarer til det, man ønsker.

2.4. Brug af rejsehjemmel

Den offentlige transport er et åbent system med udbredt selvbetjening, og det er derfor altid kundens ansvar at have gyldig rejsehjemmel ved indstigning, herunder sikre sig at kundens Rejsekort er korrekt checket ind. Kunden skal ved modtagelse af rejsehjemmel sikre sig, at det udleverede svarer til det ønskede.

Uddrag fra klagers indsigelse den 06.06.2024:

" Hvis det drejer sig om en manglende zone så var jeg i god tro og acceptere ikke en bøde! "

Movia gør opmærksom på, at billetsystemet er baseret på selvbetjening, og det er kundens eget ansvar at sørge for, at ens billet er gyldig. Vi understreger, at det ikke er en betingelse for at pålægge en kontrolafgift, at en passager bevidst har forsøgt at unddrage sig at betale for dele af rejsen ved fx at spare en zone. En passager, som mangler en zone på sin billet, må derfor bære risikoen for ved en efterfølgende kontrol at modtage en kontrolafgift.

Movia har ringe mulighed for at vurdere, hvorvidt den manglende rejsehjemmel skyldes netop en fejltagelse, forsøg på bevidst snyd, forglemmelser eller andet. En kontrolafgift er altså betinget af, om man kan fremvise gyldig billet i kontrolsituationen.

Movias konklusion

Movia har valgt at fastholde kontrolafgiften, da Movia ikke mener, at der er særlige omstændigheder involveret i den konkrete sag.

Da klager rejste i en zone, han ikke havde betalt for, mener vi, at afgiften er pålagt med rette.

Det er et område med stor mulighed for omgåelse for betaling af rejsen, hvis det accepteres, at man kan slippe for en afgift, selvom man mangler zoner. På den måde ville man kunne betale færre penge for sine rejser, der ville gå ud over billetindtægterne. Zonesystemet er indført for at skelne mellem rejsers længder. Jo længere man rejser, des dyrere bliver det. Derfor skal man købe det antal zoner, man skal bruge.

Vi mener, der er tilstrækkelig vejledning i, hvordan man køber billetter, hvori zonesystemet indgår. Blandt andet kan man orientere sig både ved busstoppestedet, på rejseplanen, på displayet inde i bussen, mens man også altid kan spørge chaufføren.

Movia fastholder afgiften, da klager ikke fremviste nogen gyldig billet. I tilfælde hvor der ikke på forlangende kan forevises gyldig rejsehjemmel, må det accepteres at skulle betale en kontrolafgift. Denne grundregel er en forudsætning for det selvbetjeningsystem, der gælder for rejser med kollektiv transport i Hovedstadsområdet.

Baseret på sagens omstændigheder finder Movias ikke, at der i den konkrete sag har foreligget noget, der gør, at klager skal fritages for kontrolafgiften.

På ankenævnets vegne

Lone Bach Nielsen
Nævningsformand